

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ — Στόν πύργο του μαρκηρίου Κά-
θλος - Παρβίνης φιλοξενείται ο Φίλιππος της Μάντουας, πρίγκηψ της Γκονζά-
γκας, τόν οποίον ο πυροβολισμός πρόκειται να παντρώη με την κόρη του Λόγη.
Μά η Λόγη έχει παντρευτή μυστικά πρό τετραετίας με τόν δούκα Φίλιππο του Νε-
βέρ, φίλο στενό του πρίγκηπος της Γκονζάγκας, με τόν οποίον έχει αποκτήσει
και παιδί. 'Ο πρίγκηψ της Γκονζάγκας, ο οποίος τό ξέρει αυτό, έχει ανάθε-
σι στον έμπιστο του Πειρόλ να συγκεντρώση τους καλύτερους σπαθιστάς της
Γαλλίας για να δολοφονήσουν τόν Νεβέρ, γιατί έτσι, εκτός τών άλλων, θα τόν
κληρονομήση, επειδή εινε ζαβέλαφος του. 'Όλοι οι σπαθιστάι έβρισκονται συγ-
κεντρωμένοι σ' ένα πανδοχείο, κοντά στον πύργο, κι' εκεί συζητούν για τόν
θρυλικό ίπποτή Λαγκαρντέρ, ένας δέ απ' αυτούς, ο Κοκαρντάς, τους διηγείται
την ιστορία του Λαγκαρντέρ. Σε λίγο φτάνει στο πανδοχείο κι' ένας όμιλος
από όχτο έβελοντές του βασιλέως, τών οποίων άρχηγός εινε ο Λαγκαρντέρ. Γι-
νεται τότε μια παρέληγχιος και οι έβελοντάι κι' οι σπαθιστάι έρχονται στα χέ-
ρια, μα οι τελευταίοι ύποχωρούν μόλις μαθαίνουν ότι οι αντίπαλοι τους εινε
άνθρωποι του Λαγκαρντέρ κι' έτσι συμφιλιώνονται και αναίτια τόν γλένη-
τους μαζοί. Έλος φτάνει τότε ο Λαγκαρντέρ ο ίδιος, όφρατος, λεβέντης, ύ-
πέροχος. Μά μόλις μαθαίνει ότι οι σπαθιστάι βρίσκονται εκεί για να δολοφονή-
σουν τόν Νεβέρ, τους διώγει ακμή κακάς και φεύγοντας απ' τό πανδοχείο πη-
γαίνει προς τόν πύργο. 'Έκει βλέπει τόν Πειρόλ κι' έναν άλλο άντρα να τόν
πλησιάζουν. Μέσ' στο σκοτάδι ο Πειρόλ ξεγελιέται, ύποθέτει πως ο Λαγκαρντέρ
είν' ένας απ' τούς σπαθιστάς, ο Σαλιτάνι, και τόν φωνάζει κοντά του. Τού ά-
ναθετεί τότε να παρουσιάσθ' μεσ' στο σκοτάδι ως Νεβέρ στην Λόγη και να
πάρη το παιδί της. 'Ο Λαγκαρντέρ παίρνει πράγματι τό παιδί, μα για να τό
σώσει. Σε λίγο φτάνει έξω απ' τόν πύργο κι' ο δούξ του Νεβέρ, ο οποίος τα
χάνει, βλέποντας την κόρη του μέσα στην άγκαλιά του Λαγκαρντέρ. Μά ο Λα-
γκαρντέρ τού εξηγεί τα πάντα κι' οι δυο άνδρες γίνονται φίλοι. Σε λίγο δέ ένα-
μειοι αποκρούουν την επίθεση τών σπαθιστών. Μά ενώ θριαμβεύουν, ξερσάνε ο
πρίγκηψ της Γκονζάγκας γλυστράει ύποπλα στο σκοτάδι και δολοφονεί τόν Νε-
βέρ, βυθίζοντας του τό σπαθί του στη ράχη του. 'Ο Λαγκαρντέρ μένει μόνος,
μα κατορθώνει να ξεφύγη από τούς δολοφόνους, παίρνοντας μαζί του και την
κόρη του Νεβέρ. Δέκο έτηνα χρόνια περνών κι' ο Γκονζάγκας, ο οποίος παν-
τρεύτηκε την Λόγη, μεταβάλλει τό μέγαρό του στο Παρίσι σ' ένα ειδοξ έμπορι-
κού Αρματοστρατηρίου. Μία μέρα λοιπόν δυο άγνωστοι εισχωρούν σ' αυτό, άνα-
μμοσι από άλλο πλῆθος. Οι δυο άρτοί άγνωστοί δέν εινε άλλοι απ' τόν Κογκαρ-
ντάς και τόν Πασπουλά, οι οποίοι αναγνωρίζονται κι' άρχίζουν να μιλούν για
τόν Λαγκαρντέρ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—'Η κατέλλα, μαζί με την όποια είδα τό Λαγκαρντέρε στη Βαρ-
κελώνη, είπε ο Κοκαρντάς, είχε παρουσιαστικό, ντύσιμο και πρόσω-
πο γοητευτικής Ατσιγγάνας της Ίσπανίας. Και η δειή σου;

— Αυτή, με την όποια τόν εί-
δα εγώ στις Βονζέλλες, είχε πα-
ρουσιαστικό σερμο, πρόσωπο άγγέ-
λου και ζουστου άριστοκρατίδος.

— Περίεργο! φημίσε ο Κο-
καρντάς. Και πόσον χρόνιον ήταν
πάνωζάτω;

— Είχε την ηλικία που θα έπα-
πε να έχη σήμερα η κόρη του Νε-
βέρ...

— Κ' η δεζή μου τό ίδιο... Γι
νά σου πώ, φίλε μου;.. Τιποτε
δέν τελείωσε άκόμα, αφού ο Λα-
γκαρντέρε δέν είχε την τελευταία
του λέξι... Και σ' αυτούς που πε-
ρημένοι τή σειρά τους να βρεθούν
στοσοζόμενα με μια τρυπα ανάμεσα
στα δυο μάτια, έπειτα από τόν Ι-
πότη Φαέντζα και τό βαρόνο Στά-
ομητις, κ' έπειτα από μās τούς
δυο, πρέπει να συμπεριλάβουμε τόν
κ. ντε Πειρόλ και τόν ύψηλότατο
πρίγκηπα της Γκονζάγκας...

— 'Όποιος θα ζήση θα δη!., ά-
πάντησε ο Πασπουλά.

Η αιδουσα, μέσα στην όποια εί-
χαν προσχωρήσει τώρα και κουβέν-
τιαζαν οι δυο σπαθιστάι, ήταν χω-
ρισμένη σε μικρά-μικρά διαμερί-
σματα, τά όποια επρόκειτο να νοι-
κιστούν με πλειστηριασμό σε δια-
φόρους άυτόρους και χρηματιστάς.
'Αγοργόταν μόλις στον αντίπαλο.

μο η φασαρία που έζαναν αυτοί που ερχόντουσαν να λάβουν μέρος
στον πλειστηριασμό. Σε λίγο μάλιστα μια πόρτα άνοιξε και μπήκε
μέσα ο κ. ντε Πειρόλ, άκοιλουθόμενος από όλο αυτό τό πλήθος.

'Ο Κοκαρντάς κι' ο Πασπουλά μόλις πρόφτασαν να κρυφτούν πίσω
απ' τής βαρείς κουρτίνες ενός παραθύρου.

'Όσοι αυτοί οι άνθρώποι σπαρχνόντουσαν μεταξύ τους, ξεφώνι-
ζαν, βλαστημούσαν, βρίζοντουσαν και τού κάκου ο κ. ντε Πειρόλ
προσπαθούσε να επιβάλη τάξι. 'Όσοι ήθελαν να νοικιάσουν ένα μι-
κρό διαμέρισμα, γιατί ήξεραν πως έτσι δέν θ' άργούσαν να κάνουν
την τύχη τους.

'Ήταν έτοιμοι ναρθούν στα χέρια, όταν έξαφνα, η πόρτα του βά-
θους άνοιξε διάπλατα.

—'Ο πρίγκηψ της Γκονζάγκας! φημίσε ο Κοκαρντάς, προβά-
λοντας λίγο τό κεφάλι του πίσω απ' την κουρτίνα.

'Ο πρίγκηψ Φίλιππος της Γκονζάγκας παρουσιάστηκε πράγματι,
έχοντας στα πτερά του δυο νεαρούς ευγενείς κι' άκοιλουθόμενος από
τό πολλούς φίλους του. Ήταν πάντοτε όφρατος, άν και ζύγωνε πια
τά πενήντα. Τό ύψηλό του άνάστημα διατηρούσε όλη του τη λυγε-
ράδα. Δέν είχε ούτε μια ρυτίδα στο μέτωπο, και η ύπεροχη κόψη του,
βαρειά και κατάμανη, έπεφτε σε λαμπρά δαχτυλίδια άπάνω στο
μάγου κι' από βελουδένιο φράκο του, στο λευκό γιακά του όποιον
έπληθραν διαμάντια άξιας.

Οι δυο νεαροί ευπατριδα που τόν άκοιλουθούσαν, ήσαν ο ξεδάδι-
φος του από τούς Νεβέρ μαρζήσιος ντε Σαβερνύ και ο κόμηψ ντε
Ναδάβι, συγγενής του κι' αυτός. Είχαν κι' οι δυο πονητραρισμένα
τά προσώπα τους και φρενίτες ελιές στα μάγουλά τους. Ήσαν εξα-
ρετικά κομφοί και φορούσαν μ' έξαιρετική χάρι τά βελουδένια και
μετάξωτά ζουστουμά τους.

Τι ευφάνισος του Γκονζάγκα έφτασε για ν' άνοικτασταδη ή συ-
ωπη στο μανωμένο όκεινο πλήθος.
'Ο πρίγκηψ χαρέτισε ελαφρά με
τό χέρι του και, απευθυνόμενος
πρός τόν Πειρόλ, είπε:

— 'Ας άρχισή ο πλειστηρια-
σμός!..

Τό τι επηκολούθησε, ήταν άπε-
ρίγραφο. Πραγματική τρέλλα
κατέλαβε όκεινο τό πλήθος που
για ένα μικρό χωρίσιμα, μέσα στο
όποιο χωρούσαν μόλις άνθρώ-
ποι, προσέφερε είκοσι και τριάστα
χιλιάδες λίρες. Οι αντίπαλοι έρ-
χόντουσαν συχνά στα χέρια και
τράβηζαν και μαχαίρια.

'Όταν κάποτε τελείωσε ο πλει-
στηριασιμός, μια άπόγνοσις ζο-
γραφήστηκε στα προσώπα όκεινον
που δέν είχαν κατορθώσει να πι-
άσουν τίποτε.

— Δέν μένει τίποτε άλλο για
πλειστηριασμό;

— 'Όχι! απάντησε ο Πειρόλ,
έπισπμα.

Μά ο Γκονζάγκας τόν διέκρινε
άμέσως, λέγοντας ειρωνικά:

— Πώς; Μένει άκόμα κάτι!

— Τί; Τί; φώναξε ο όχλος με
άγωνία.

— Η φωνιά του σκύλου μου!
απάντησε ο πρίγκηψ.

'Ο Σαβερνύ και ο Ναδάβι, ά-
κούγοντας τά λόγια αυτά, έκασαν
στα γέλια. Τότε ο Γκονζάγκας γύ-
ρισε προς αυτούς και τούς είπε:

— Νομίζετε πως άστεύομαι...
Στοιχηματίσω ότι, άν θέλω, μπο-

'Ο Φίλιππος της Μάντουας, πρίγκηψ της Γκονζάγκας
(Χαλκογραφία της εποχής)

—Μου δόσασε τή φροιά τού σάβλου μου γιά τριάντα χιλιάδες λίβρες...
 —Έξωρα, τή στιγμή εκείνη, ένα παράδοξο πρόσωπο προβάει μέσ' από τή πλήθος καί πλησίασε τόν πρίγκιπα.
 —Ήταν ένας κομπούρης, μέ πιανά άταχα μαλλιά, ό όποιος μέ φωνή τσαλασιμένη, είπε :
 —Νοκιάζω τή φροιά τού σάβλου γιά τριάντα χιλιάδες λίβρες !

II
 Ο ΑΙΣΩΠΟΣ

—Ο κομπούρης αυτός φωνόταν πολύ έξυπνος, παρ' όλη τή φαινομενική τρέλλα πού έκανε εκείνη τή στιγμή. Είχε μάτια πού πετούσαν φωτιές καί μύτη ύπερβολή. Τό μέτωπό του έλαμπε άφρόνιτο καί από τά άταχα μαλλιά του καί τό λεπτό του χαμόγελο, πρόδιδε μι άβολοειμένη πονηρία. Όσο γιά τήν κομπούρα του, ήταν τεράστια καί βρισκόταν στη μέση τής όράς του. Μπροστά πάλι, τό πηγούνι του άρχιζε τό στήθος του. Ή κνήμες του ήσαν συνεστραμμένες καί στραβές, μα δέν είχαν τήν παρομοιώδη άδυναμία, πού έχουν συνήθως τά πόδια τών κομπούρηδων. Φορούσε ζουστόμα άπλό, καινούργιο καί κατάμαυρο, μέ μανιέτια καί γιουζά πού έκλειπαν από λευκότητα.
 —Όλοι τά βλέμματα είχαν χαρφοθή τώρα σ' αυτόν. Πρώτα πού δέν φωνόταν νά τόν στενοχωρή καθόλου.

—Μπαρά, σοφέ Αίσιωπε ! τού φώναζαν ό Σαβερόν καί ό Ναβάγ.
 —Ο Κοζαρντάς κ' ό Πασπουάλ, πού βρισκότουσαν πάντα κρημνισμένοι πίσω άπ' τήν κορυφά, βλέποντας τόν κομπούρη, άνατόρισαν χωρίς νά θέλουν. Καί πρώτο ή Κοζαρντάς ρώτησε τό σύντροφό του :

—Διάβολε ! Γνωρίσαμε ποτέ μα έστεις αυτό τόν κομπούρη ; Ή φαινομενικά του ζάτι μέ κάνει νά θυμίσαι, μα δέν ξέρω κ' έγώ τί...
 —Κ' έγώ τό ίδιο ! άπάντησε ο Πασπουάλ. Μού φαίνεται πώς έχω δει ζάτιον αυτό τά λαμπρά μάτια.

—Εκείνη τή στιγμή, ό κομπούρης Αίσιωπος έβγάλε από τό πορτοφόλι του τριάντα χαρτονομίσματα τών χιλίων λιρών καί τά μέτασε στόν Πειρόλ, ό όποιος, εις άντάλλαγμα, τού έδωσε μ' απόδειξη πληρωμής.
 —Αμέσως ό κομπούρης τή διάπλωσε, τή φύλαξε καί χαρσιτώντας εύχαρικά τόν Γκονζάγκα καί τή συντροφιά του, είπε :

—Λαμπρά !.. Ήρεθούν, κάποι !..
 —Όλας ό κόσμος παραμείρισε γιά νά τού κίνη τότε νά περάση. Γελάσαν όλοι άκούμα, μα κάποιος πεσοφο παγερό γίγας περνούσε από τίς φλέβες τους. Ο Γκονζάγκας φωνόταν τώρα σκεπτικός.
 —Αμέσως κατόπιν, ό Πειρόλ κ' ό άνθρωποι του άδειασαν τήν αιδουσα από τούς άγοραστές. Οι φίλοι του πρίγκιπας κίτταζαν άκόμα μηχανικά τήν πίστα, από τήν όποία ήγε έξαφανιστή ό περιεργός αυτός κομπούρης.

—Κύριοι, τούς είπε ό Γκονζάγκας, σάς παρακαλώ νά μ' ακολουθήσετε στα διαμερισμάτά μου.
 —Έφτασε ή στιγμή !... είπε τότε ό Κοζαρντάς στόν Πασπουάλ, πίσω από τήν κορυφά. Πρέπει νά παρουσιαστούνε τώρα ! Έμπαρδ !..
 —Φοβάμαι ! μηθύσις ό δειλός Πασπουάλ.
 —Έλα ! Θα παρουσιαστώ έγώ πρώτος !
 Καί, περνούοντας τόν Πασπουάλ άπ' τό χέρι, προχώρησαν άσκεπείς πρός τόν πρίγκιπα.

—Ο Γκονζάγκας, στό αντίκρισμά τους, άνατόρισσε.
 —Α ! Έκανε. Τι θέλουν αϊτά ό γενναίοι.
 —Ο Κοζαρντάς χαρσέθηκε τότε μ' ευγένεια κ' άπάντησε :
 —Ο φίλος μου κ' έγώ, πάλη γνώριμα τής Ύψηλότης σας, ήρθαμε νά τής υποβάλουμε τά σέβη μας ! Αν όμως ή Ύψηλότης σας ήνε άπιστολήμενη, θα ξανάρθουμε όταν εύδοκήσει νά μάζ δεχτή.
 —Ο πρίγκιπν τούς κίτταξε μιιά στιγμή κ' έπειτα, φρονάζοντας τ' ν Πειρόλ, τού είπε :

—Αγνοούριζεσ; αυτούς τούς δυό παλληκαράδες ; Όδήγησέ τους νά ήσαν καί νά ποιήν, δός τους καινούργια ρούχα καί άς περιμείνουν τις διαταγές μου.
 —Α ! Ύψηλότητε ! φώναξε ό Κοζαρντάς.
 —Τι γενναϊόδορος πρίγκιπν ! πρόσθεσε ό Πειρόλ.
 —Πηγαίνετε ! τούς διάταξε ό Γκονζάγκας.
 —Όταν ό Κοζαρντάς κ' ό Πασπουάλ βγήκαν έξω, ό Σαβερόν γά

ρισε πρός τό Γκονζάγκα καί τού είπε :
 —Δέν μου λές, εξαδέλφε, από πότε έχεις γνωριμίες μέ τέτοιους άνθρώπους ;
 —Ο πρίγκιπν περιέφερε γίγας τού ένα βλέμμα άνοιροπόλο καί δέν τού άπάντησε.

—Όλοι αϊτά, ό συγγενείς καί φίλοι πού τόν περιτοίχίζαν μιλούσαν δυνατά γιά νά τού άκούη καί δέν έκαναν τίποτε άλλο, παρ ά τόν έξοικονών. Ήσαν όλοι ευγένεις καί χαρημαστά μισοκαταστραμμένοι καί όλοι, από τόν πρώτο ως τόν τελευταίο, είχαν τήν άνάγκη τού Γκονζάγκα. Ο Γκονζάγκας ήταν γι' αυτούς ό κύριος καί βασιλεύς καί τούς έκανε ό,τι ήθελε.
 —Ο μόνος πού είχε διατηρήσει κάπως τήν ανεξαρτησία του ήταν ό νεαρός μαργήσιος Σαβερόν, πού ήταν πολύ τρελλός καί δέν τόν ένοιαζε ούτε γιά πλούτη, ούτε γιά μιιά τίποτε.

—Εξαδέλφε μου ! φώναζε σε μιιά στιγμή ό τελευταίος. Σου τό ζητώ ως χάρι !.. Πές τους νά πάφουν τούς δουρωτάιους τους γιά σένα !.. Μου ζάλισαν τ' αϊτά...
 —Εκείνη τή στιγμή, ό πρίγκιπν φώναζε σαν νά ξυπνήη από τή βύβισή του.
 —Κύριοι ! είπε στους φίλους του, χωρίς ν' άπάντησέ στό νεαρό μαργήσιο, εύαρεστηθήτε νά μ' ακολουθήσετε στό γραφείο μου... Θέλω νά σάς μιλήσω γιά μιιά σπουδαία ύπόθεσι σε λίγο !

—Όταν βρισήταν στό γραφείο τού Γκονζάγκα, ό τελευταίος είπε :
 —Κύριοι, σάς κάλεσα εδώ γιά νά σάς άναγγείλω ό,τι πρόκειται νά συνέλθη σε λίγες ημέρες οικογενειακό συμβούλιο, στό όποιο ή Αδελφή Ύψηλότης θ' άντιπροσωπευθή από τρεις άπ' τούς ανωτέρους άξιοματωμένους τού Κράτους. Τό δικαστήριο αϊτό θα κανονισή τό ζήτημα τής κληρονομιάς τού εξαδέλφου μου Νεβέθ. Πρόκειται λοιπόν νά μου δείξετε τήν άφοσίωσή σας !..

—Ο πρίγκιπν τής Γκονζάγκας παρουσιάστηκε...

—Όλοι, μέ μιιά κραυγή, άπάντησαν :
 —Είμαστε έτοιμοι !..
 —Ο πρίγκιπν χαρσέθηκε καί χαμογελώντας, είπε :
 —Σας κάλεσα εδώ, γιατί άλλοι από σας είνε συγγενείς τού Νεβέθ καί άλλοι παρόμοιοι οικονομολόγοι καί γι' αϊτό θα σας καλέση καί σας τό οικογενειακό συμβούλιο γιά νά σάς συμβουλευτή.

—Καί τί διάβολο χρειάζεσαι, εξαδέλφε μου, τήν κληρονομιά τού Νεβέθ, έάν πού κερδίσεις ένα εκατομμύριο τήν ώρα ;
 —Ο Γκονζάγκας σκέφτηκε μιιά στιγμή κ' έπειτα τού άπάντησε :
 —Μηπως είμαι μόνος ; Έγώ θέλω νά σάς πλουτίσω όλους σας ! Μιά έσφοράς ευγνωμοσύνης ζωγραφιστήκε στα πρόσωπα όλων.

—Ξέρετε, πρίγκιπν, μορσείτε νά έπιλογίζετε σε μένα ; είπε ό Ναβάγ.
 —Καί σε μένα ! πρόσθεσε κάποιος άλλος, ό Ζυρόν.
 —Καί σε μένα ! Καί σε μένα ! φώναζαν όι' ό άλλοι.
 —Καί σε μένα, διάβολε ! φώναζε ό Σαβερόν τελευταίος. Θα ήθελα μόνο νά μάθω...
 —Ο Γκονζάγκας τότε τόν διεκοψε γιά νά τού πη μέ άισθηρότητα :
 —Έσύ, μικρό εξαδέλφε, είσαι πολύ περιεργός ! Αϊτό θα σε καταστρέψη ! Όσοι είνε μαζί μου, κατ'άθε τό καλά αϊτό—πρέπει νά μ' ακολουθήσουν άπορασιατικά στό δρώμιο μου, είτε καλός, είτε κακός είνε...
 —Μά...
 —Αϊτή είν' ή θέλησή μου ! Καθένας είν' ελεύθερος νά μ' ακολουθήσ' ή νά μείνη πίσω... Μά αϊτούς πού θα μείνουν πίσω, θα πάψω πείν νά τούς γνωρίζω... Εκείνοι πού θάρθουν μαζί μου, πρέπει νά μέ βλέπουν μέ τά μάτια μου, ν' άκούνε μέ τ' αϊτιά μου, νά σκέπτονται μέ τό μυαλό μου... Ή εϊδήνη δέν θα βαρύνη αϊτούς πού θέτ' είνε τά χέρια, μα έμένα πού θα είμαι τό μυαλό... Μ' άκούτε, μαργήσιος !.. Έτσι τούς θέλω τούς φίλους μου...
 —Ισχυρό εξαδέλφε, άπάντησε ό Σαβερόν, μού έπαρτεπες νά σου άπευθίνο μιιά ερώτησι : Τι πρέπει νά κάνω ;
 —Νά μείνεις σιωπηλός στό οικογενειακό συμβούλιο καί νά μου δώσης ό' αϊτό τήν ψήφο σου...
 —Τήν ψήφο μου, εξαδέλφε, τή λογαριάζω όσο κ' ένα ποτήρι σατανά αδειανό, μά...
 —Δέν έχεις μά ! τόν διεκοψε ό Γκονζάγκας.
 Καί όλοι άμέσως έπανελαβαν :
 —Δέν έχεις μά !..

(Ακολουθεί)